

Centrale udmeldinger

Afrapportering fra kommunerne, RS17

- Tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab
- Punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse

Styregruppemøde, onsdag den 17.maj 2023

Forløbet

27.9.2022

Social- og Boligstyrelsen udsendte central udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse.

17.5.2023

Analysen er gennemført og forelægges for Styregruppen RS17, til godkendelse.

20.6.2023

Analysen forelægges for KKR Sjælland, til godkendelse.

1.7.2023

Frist for afrapportering til Social- og Boligstyrelsen.

Sammendrag af rapporten

- Der er et begrænset antal børn og unge i målgruppen og en stor del af kommunerne har ikke været i kontakt med målgruppen i mange år. [9 børn og unge fordelt på 8 kommuner]
- Grundet den begrænsede efterspørgslen på punktskriftindsatser er det svært at opretholde kompetencer og viden på området lokalt.
- Kommunerne med erfaring med målgruppen kontakter eksterne samarbejdspartnere, hvis der er brug for kompetencer på området.
- Der er etableret et godt samarbejde med eksterne samarbejdspartnere, som Kommunikationscentrene, Synscenter Refsnæs m.fl.
- Der er peget på at målgruppen for denne centrale udmelding tilskriver, at også det almene skoleområde skulle have været involveret, for at få det fulde perspektiv.

I forhold til den fremadrettede tilrettelæggelse af punktskriftindsatser fremhæver kommunerne:

- Samarbejdet i netværksgruppen "Børn og Unge" i regi af KKR Sjælland, hvor kommunerne i regionen mødes og har mulighed for vidensdeling og sparring, eksempelvis om emnet for nærværende rapport samt andre relevante emner.
- Idet der opleves at være potentiale for at udbrede viden om og styrke det praksisnære arbejde med børn og unge med synsnedsettelser, vil emnet blive behandlet særskilt i netværksgruppen, med deltagelse af Kommunikationscentrene og Synscenter Refsnæs.
- Der er en samarbejdsaftale mellem kommunerne i den sydlige del af regionen (Næstved, Guldborgsund, Lolland og Vordingborg).
- At Synscenter Refsnæs som garant for højt fagligt niveau prioriteres.

Proces og metode

RS17 har stået for gennemførelsen af dataindsamling og afrapportering i forhold til den centrale udmelding. Processen har været som følger:

1. Der er udsendt spørgeskema til alle kommunerne med spørgsmålene fra den centrale udmelding. 15 ud af 17 kommuner har besvaret undersøgelsen.
2. Kommunikationscentrene er blevet forelagt spørgsmålene og er kommet med input.
3. Synscenter Refsnæs er blevet forelagt spørgsmålene og er kommet med input.
4. Udkast til afrapportering har været i høring hos kommunerne, hos Kommunikationscentrene og Synscenter Refsnæs
5. Afrapporteringen er koordineret med de øvrige rammeaftalesekretariater.

Udfordring

- ✓ Den centrale udmeldinger gælder en meget lille målgruppe.
- ✓ Arbejdsindsatsen er stor – sammenlignet med effekten.
- ✓ Manglende koordinering med sundhedsområdet og almenområdet.

Forløbet

27.9.2022

Social- og Boligstyrelsen udsendte central udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab.

17.5.2023

Analysen er gennemført og forelægges for Styregruppen RS17, til godkendelse.

20.6.2023

Analysen forelægges for KKR Sjælland, til godkendelse.

1.7.2023

Frist for afrapportering til Social- og Boligstyrelsen.

Sammendrag af rapporten

- Kommunerne har enten ingen eller meget få børn og unge i målgruppen.
- Flere kommuner har ikke været i kontakt med børn og unge i målgruppen i mange år.
- Børn med hørenedsættelse får indopereret cochlear implant (CI), hvilket gør at de kan høre, og derfor ikke har brug for tegnsprog.
- På baggrund af viden fra audiologisk forskning anbefales det ikke at gøre disse børn tosprogede.
- Faldet i efterspørgslen på højt specialiserede tegnsprogsindsatser, som beskrevet i den Centrale Udmelding, skyldes ovenstående.
- Kommunerne forventer at behovet for tegnsprogsindsatser også i fremtiden vil falde, grundet udvikling af ny teknologi til målgruppen.
- Kommunerne oplever et godt samarbejde med relevante samarbejdspartnere på området.
- Er der et barn eller en ung med brug for en indsats, ved kommunerne hvor der er den nødvendige viden til rådighed (de landsdækkende tilbud, kommunikationscentret, audiologiske afdelinger).
- KL's Koordinationsforum følger løbende udviklingen i kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud, som er helt eller delvist objektivt finansierede.
- Der er peget på at målgruppen for denne centrale udmelding tilskriver, at også det almen skoleområdet skulle have været involveret, for at få det fulde perspektiv.

I forhold til den fremadrettede tilrettelæggelse af tegnsprogsindsatser fremhæver kommunerne:

- Der er et godt samarbejde i regi af rammeaftalen, hvor netværket Børn og Unge blandt andet forholder sig til høreområdet.
- Der kan med fordel etableres en form for nationalt register over, hvor mange der er i målgruppen, og hvilke tilbud der benyttes.
- De specialiserede tilbud kan fortsat tilrettelægge indsatserne og tilpasse kapaciteten, så behov hos målgruppen efterkommes (det kan fx være i form af udekørende funktioner e.l.).
- Der kan etableres et landsdækkende vidensmiljø på høretabsområdet, som sikrer løbende opdatering af viden på området og videreformidling til kommunerne ift. fx teknologi, metoder mv.

Proces og metode

RS17 har stået for gennemførelsen af dataindsamling og afrapportering i forhold til den centrale udmelding. Processen har været som følger:

1. Der er udsendt spørgeskema til alle kommunerne med spørgsmålene fra den centrale udmelding. 15 ud af 17 kommuner har besvaret undersøgelsen.
2. Udbydernetværket er blevet forelagt spørgsmålene og er kommet med input.
3. Udkast til afrapportering udarbejdet.
4. Udkast til afrapportering har været i høring hos kommunerne og i udbydernetværket.
5. Afrapporteringen er koordineret med de øvrige rammeaftalesekretariater.

Udfordring

- ✓ Den centrale udmeldinger gælder en meget lille målgruppe.
- ✓ Arbejdsindsatsen er stor – sammenlignet med effekten.
- ✓ Manglende koordinering med sundhedsområdet og almenområdet.